

Přečtěte pečlivě a odhadněte významy a etymologie:

агна (jehně), адамъ, ангелъ, аронъ, архиереи (velekněz), баня (lázeň), безбожныъ (bezbožný), бесѣда (mluva, slovo), бискоупъ, бити (být), бичь, благовѣсть (blahá zvěst, evangelium), благодать (zalíbení, milost, dík), благословити (žehnat), блаженъ (blahoslavený, blažený), богатъ, богатъствие, богородица (bohorodička), богъ, братъ, брѣвно (břevno), будити, бура (bouře), быти, бѣгати, бѣда, бѣдныъ (ubohý), бѣжати, бѣлъ, бѣсъ (běs, d'ábel), вавилонъскъ (babylónský), вартоломѣи (Bartoloměj), величати (velebit), вѣльми, веселити сѧ (veselit se), веселъ, вѣтъхъ, вѣщъ (věc), вѣчеръ, вѣчерьниа (večerní pobožnost, nešropy), вѣчера, видѣти, вино, виноградъ, витаниа/виѳаниа (Betanie), витлѣемъ/виѳлѣемъ (Betlém), власвимига/власфимига (pomluva, rouhání), власъ, влѣна, влѣчи (vléci), вода, водити, волъ, волга, воевода, врагъ (peršítel), врата, врѣхъ, врѣма (čas, doba), вѣзбоудити, вѣздычати, вѣстокъ (východ), вѣходъ, вѣсокъ, вѣдова, вѣчера, вѣкъ, вѣньцъ, вѣра, вѣтръ, вѣчынъ, вѣсонъ (jemné plátno), глаха, глаголъ (slovo), гладъ, гладъкъ, гласъ, глоухъ, глубокъ (hluboký), гнити, гнѣвъ, гнѣздо, гора, горѣти, господа, господь (pán), гостити, градъ (ohrazené místo, město), гробъ, громъ, грыкъ (Řek), грѣхъ, гѣба (houba), давити, далекъ, даниилъ (Daniel), дань, даръ, дворъ, деватъ (devět), десать (deset), дивити сѧ, диаволъ, диакъ (diákon), длань, длѣгъ (adj. dlouhý; subst. dluh), добръ, драгъ, дрѣво, дouchъ, душа, дымъ, дыхати, днь (den), дньсь (dnes), дѣва (panna), дѣлати, дѣбъ (strom, dub), жалѣзо, жена, женити сѧ, живъ, жити, житиє, жрѣтва (oběť), жати (žnout), заблѣдити (za-, pobloudit), зависть, заклинати, законъ, западъ, заповѣдати (nařizovat), заповѣдь (přikázání), защитити (ochránit), зачати (začít), заїаць (zajíc), звѣзда (hvězda), зеленъ, земля (země), зима, зимынъ, злато, златъ, знамение, зрыно, зълодѣи (zločinec), зълъ, зѣбъ (zub), иго (jho), игра (hra), игоуменъ (igumen, představený monastýru), иерен (kněz), иеремига (Jeremiáš), иерусалимъ (Jeruzalém), избрати (vybrat), избѣгнити (vyběhnout), извлѣчи (vyvleci), израиль (Izrael), изити (vyjít), иѣмонъ (místodržitel), имѣниє (jmění), имѧ (jméno), иоанъ (Jan), иосифъ (Josef), исходити (vycházet), ити (jít), иаковъ (Jakub), ѡетсимани (Getsemany), капла (kapka), кесаръ (císař), класъ, ключъ (klíč), кожа, колѣно, конъ, коныцъ, корень, кость, котълъ, красти, крило (křídlo), крѣвъ, крестити, кѣнїга (písmeno; pl. kniha), кжпѣль (koupel), куминъ (kmín), лакътъ (loket), ледъ, лежати, листъ, ловити, лъвъ,

льсть, лѣвъ (levý), лѣсъ, любити (milovat), лжкъ (luk), малъ, медъ, мъчъ (meč), младъ, мокръ, молитва (modlitba), молити сѧ, монастырь, моши (mosi), мртвъ, мѣсто, мѣсяцъ (měsíc), мѣхъ, макъкъ (měkký), масо (maso), мѣдръ (moudrý), мѣжъ (miž), мѣка (mouka), мѣчти (mučit), миро (vonná mast), нагъ, наложить, насытити, научити, недѣла, неджгъ (neduh, nemoc), нести, никодимъ (Nikodém), ногъ, ноющъ (nos), нѣмъ, обимати, овѣца, огнъ, око, орълъ, осълъ, отити (odejít), отрокъ (dítě), отъцъ, оцѣтъ, падати, палити, палица, памѣфилия (Pamfylie), память (pamět', památka), пастырь, пiti, питомъ (výkrmený, tučný), пища (pokrm), плачъ, плема (plémě), пльнъ, поганство, поздѣ, полю, помиловати (smilovat se), помоши (pomoci), порфира (purpur, nachový oděv), похвала, правда (spravedlnost), правдѣникъ (spravedlivý člověk), принимати, присага (přísaha), проповѣдь (kázání), пророкъ, просвора (prosfora, chléb k liturgické oběti), просити, противъ (proti), прѣвъ, прѣстъ, прѣсть, прѣбываати, прѣдрагъ, прѣдѣставити, прѣдѣнѣ, прѣсватъ (přesvatý), прѣтъ (prut), пѣсъ, пѣналь (peníz, denár), пѧть (pět), работа (otroctví), рабъ (otrok), радовать сѧ, радость, разити сѧ (rozejít se), разложити (rozloučit), размыслити, разынъ (různý), рана, рано, расти (růst), ребро (žebro), реции (říci), рыба, рыбаръ, рѣка, ржка (ruka), свобода, свѣтило (svítilna, pochodeň), свѣща (svíce), свѣтъ (svatý), седмъ (sedm), сестра, скандалъ (pohoršení), скврна, слабъ, слава, славословие (velebení, doxologie), славынъ, сладѣкъ, слово, словѣнскъ, слоуга, слоужити, слоужьба (služba, bohoslužba), слѣнѣце, слѣза, слѣпъ, слѣпьца, снѣгъ, соль, срѣдѣце, старъ, старьцъ, страна (strana, krajina), страсть, стратигъ (stratég, velitel), страхъ, стыдѣти сѧ, стъза (stezka, cesta), соуχъ, събирати, съборъ (shromáždění), свѣдѣтель (svědek), създравиє (zdraví), съмртъ, съмѣслъ (rozum), съмѣреніе (pokoření, poníženost, pokora), сънъ (spánek), сънмище (shromaždiště, synagóga), съпасъ (zachránce, spasitel), съто, сънъ, сѣно, сѫдити (soudit), тайна (tajemství, svátost), тайнъ, тать (zloděj), теплъ, тѣши (téci, běžet), тонжти (tonout), троудъ (námaha), трѣгъ, трѣжище, трѣнѣнъ, тьма, тѣло, тажъкъ (těžký), оубинство (vražda), оуброусъ (šíátek), оугасити, оудъ, оужасъ (zděšení), оукрасти, оуловити, оумѣвати, оумѣти, оупасти (upadnout), оуста, оусънжти, оусъхнжти, оутопити, оутро (jítro), оутрьна (ranní bohoslužba), оутѣха, оухо, оучителъ, фарисѣи, философия, хвала (chvála, dík), хладъ, хлѣмъ (pahorek), хлѣбъ, ходити, храбръ, щедръ (milosrdný), щитъ, цвѣтъ (květina), цѣлъ (celý, zdravý, vyléčený; nevinný), цѣна, цѣсаrfъ,

цѣсарськъ, чарованиѣ, чаша (číše), чѣтъре, чиſло, чистити, чистъ, чловѣколюбие (lidumilnost), чловѣкъ, чрьнъ, чрѣво (břicho), чоудо (div, zázrak), чѣсть (čest), чадо (dítě), часто (často), часть (část), шестъ, широкъ, шити, гавити сѧ (jevit se), гадъ (jídlo), гадыца (žrout), гаковъ (Jakub), гама, ювренискъ (hebrejský), юзера, юленъ, юроусалимъ (Jeruzalém), юванѣлие (evangelium), юнга (Eva), жгълъ (roh, kout), ждица (udice), жзъкъ (úzký), языкъ (jazyk, řeč; národ), язычникъ (pohan), упокритъ (pokrytec), узоръ (yzop).

Přečtěte a odhadněte tvary:

1. отъче нашъ, иже юси на небесъхъ, да сватитъ сѧ имена твою. 2. да приидетъ цѣсарствиє твою. 3. да бждетъ вола твога, гако на небесе и на землї. 4. хлѣбъ нашъ насаждыни даждь намъ дѣньсь. 5. и отъпусти намъ длѣгы наша, гако и мы отъпущаюмъ длѣжьникомъ нашимъ. 6. и не въведи насъ въ напасть. 7. нъ избави ны отъ неприазни.

Bartoň, Josef: Uvedení do klasické staroslověnštiny. Dotisk 1. vydání. Praha 2004.